

KADININ İNSAN HAKLARI RAPORU

CHP İnsan Hakları Genel Başkan Yardımcılığı

17.12.2019

“Ataerki bir yargıç, kadın olmak suçumuz, kestiğiniz cezamız, seyrettiğiniz şiddet” Bu sözlerle gerçekleştirilen dans/protesto gösterisi olan “Las Tesis”e yalnızca Türkiye’de müdahale edildi, kadınlar ters kelepçe ile gözaltına alındı. Kadınların insan hakları sorunlarından yalnızca bazılarını içeren bu çalışma, çeşitli şehirlerde kadınların, TBMM’de ise Cumhuriyet Halk Partili kadın milletvekillerimizin bu dansı gerçekleştirmesinin ardından Cumhuriyet Halk Partisi İnsan Hakları Genel Başkan Yardımcılığı tarafından hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

KADININ İNSAN HAKLARI	2
I. KADIN OLMAK SUÇUMUZ: Kadın Cinayetleri	2
II. SEYRETTİĞİNİZ ŞİDDET: GREVIO ve Türkiye	3
III. ATAERKİ BİR YARGIÇ: Yüksek Mahkeme ve İnsan Hakları Kuruluşlarında Kadınların Temsili	4
a. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu	4
b. Anayasa Mahkemesi	4
c. Yargıtay	5
d. Danıştay	5
e. OHAL Komisyonu	6
f. Uyuşmazlık Mahkemesi	6
g. Kamu Denetçileri	7
h. TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu	7
IV. KESTİĞİNİZ CEZAMIZ: Kadınlara Polis Şiddeti	8
V. SUÇ BENDE DEĞİL, NE İÇTİYSEM, NE GİYDİYSEM SUÇ BENDE DEĞİL: Cinayet Nedenleri	9
SONUÇ: Asla yalnız yürümeyeceksin	11

KADININ İNSAN HAKLARI

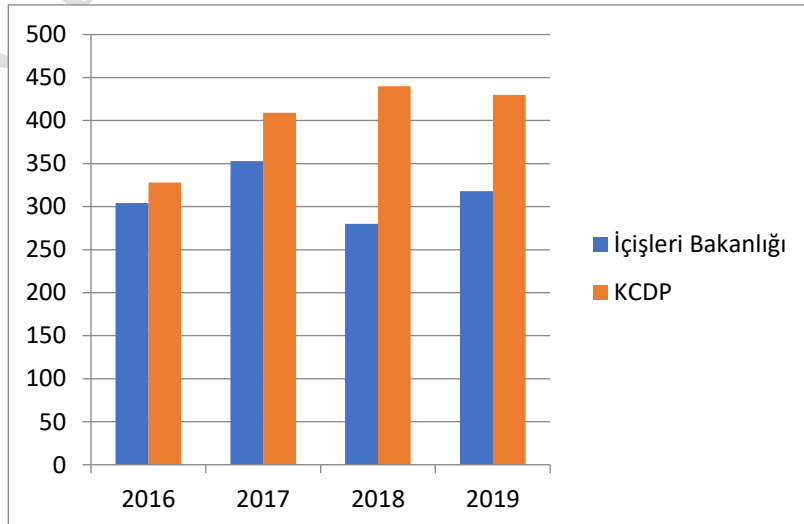
CUMHURİYET HALK PARTİSİ İNSAN HAKLARI GENEL BAŞKAN YARDIMCILIĞI

I. KADIN OLMAK SUÇUMUZ: Kadın Cinayetleri

*Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerinden alınmıştır.

İçişleri Bakanlığı ve Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Verileri Karşılaştırması

II. SEYRETTİĞİNİZ ŞİDDET: GREVIO ve Türkiye

GREVIO Türkiye 2018 raporunda verilere ilişkin olarak;

- Her tür şiddet içeren suçun cinsiyetli verisinin oluşturulmasını,
- Mağdur ve fail arasındaki ilişki hakkında veri oluşturulmasını,
- Şiddetin gerçekleştiği mekana dair verinin tutulmasını,
- Bu verilerin kamuya açılmasını,
- Faillere ne tür cezalar verildiğinin bilgisinin toplanmasını ve yayınlanmasını,
- Uzaklaştırma ve koruma kararlarının ne kadarının uygulandığının verisinin toplanmasını ve yayınlanmasını,
- Görevini yapmayan kamu yetkililerine açılan dava ve bu davaların sonuçları hakkında verinin toplanmasını ve yayınlanmasını

İstemiştir.

Türkiye'nin GREVIO'ya cevabında;

- Kadın hakları alanında çalışan sivil toplum örgütleriyle yakın işbirliği içinde olunduğunu,
- İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı kanunla düzenlendiği şekilde kadına karşı ve ev içi şiddetle mücadele konusunda çalışmaların süreceğini,
- İlgili verilerin UYAP sistemi sayesinde daha kolay toplanabileceğini,
- Kamu görevlilerine karşı açılan davalar hakkında verinin toplandığını,
- Aile politikaları ve toplumsal cinsiyet eşitliği politikaları arasında karşılıklı bulunmadığını

Belirtmiştir.

İçişleri Bakanlığı, halen bu verileri paylaşmamakta, kadın cinayetlerine ve failerin şiddete uğrayan kadınlarla olan yakınlığına dair veriler sivil toplum örgütleri tarafından toplanmakta ve yayınlanmaktadır. GREVIO'ya belirtilenin aksine, sivil toplum örgütlerinden yalnızca iktidara yakın olanlarla çalışıldığı anlaşılmış ve özellikle davaları organize bir şekilde takip eden sivil toplum örgütlerinin çalışmaları hakkında İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun olumsuz tepkileri, birlikte çalışılmadığını göstermiştir.

III. ATAERKİ BİR YARGIÇ: Yüksek Mahkeme ve İnsan Hakları Kuruluşlarında Kadınların Temsili

a. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, isminde yazılanın aksine eşit bir temsil öngörmemektedir. Kurumun 11 üyesinin yalnızca 1'i kadındır.

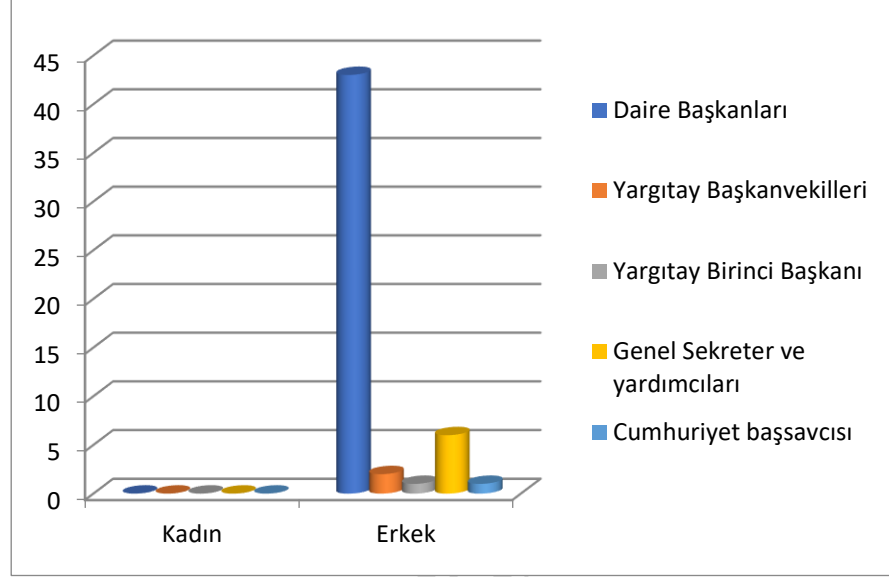
b. Anayasa Mahkemesi

Anayasa Mahkemesi'nin emekli olan 113 üyesinin yalnızca 5'i kadındır. Mevcut Anayasa Mahkemesi üyelerinin %100'ü erkektir.

c. Yargıtay

Yargıtay'ın 43 daire başkanı, birinci başkanvekilleri, birinci başkanı, genel sekreter ve yardımcıları ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının tümü erkektir.

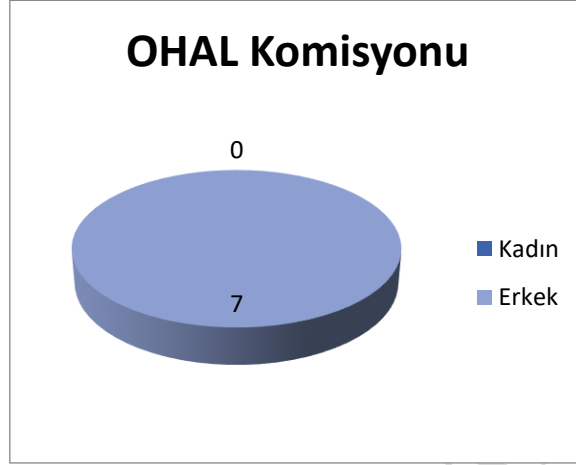
d. Danıştay

Danıştay başkanı kadın olup 2 başkanvekili, bir başsavcı ve genel sekreter erkektir.

e. OHAL Komisyonu

Olağanüstü hal döneminde çıkarılan kanun hükmünde kararnamele kamudan ihraç edilen kişilerin başvurularını inceleyen Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu üyelerinin tümü erkektir.

f. Uyuşmazlık Mahkemesi

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 12 üyesinin 4'ü kadın, başkanı ve genel sekreteri erkektir.

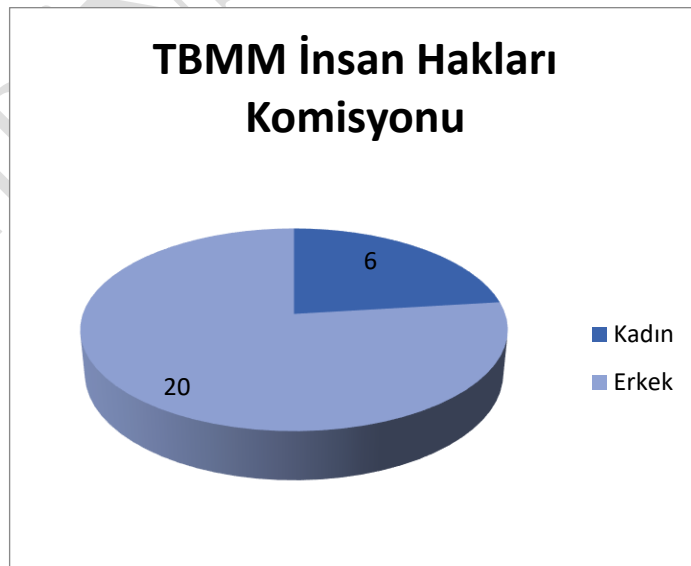
g. Kamu Denetçileri

5 kamu denetçisinin 1'i kadındır. Kamu başdenetçisi ve kurumun genel sekreteri de erkektir.

h. TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, 26 üyeden oluşmaktadır. Üyelerin yalnızca 6'sı kadındır.

IV. KESTİĞİNİZ CEZAMIZ: Kadınlara Polis Şiddeti

8 Mart 2019’da gerçekleşen Feminist Gece Yürüyüşü’ne valilik yasak koydu. Polis, TOMA’larla Taksim Meydanı ve Tünel tarafından geçişi kapattı. D-Barişçıl gösteri hakkını kullanarak dağılmayan kadınlara kalkanla, plastik mermi ve biber gazıyla şiddet uygulandı. Olayın ardından sosyal medyada dini hassasiyetlerin istismar edildiği yalanlarla linç kampanyası yürütüldü.

Şilili kadınların dünyaya yaydığı “Las Tesis” dansını gerçekleştirmek üzere bir araya gelen kadınlara 8 Aralık 2019’da polis müdahale etti. Önce ses sistemini kapatan polis, daha sonra altı kadını gözaltına aldı. Bir gün gözaltında kalan kadınlar, adli kontrol tedbiriyle serbest bırakıldılar.

Bu olayı protesto eden Cumhuriyet Halk Partili kadın milletvekillerimiz Las Tesis eylemini İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun karşısında gerçekleştirdiler.

**V. SUÇ BENDE DEĞİL, NE İÇTİYSEM, NE GİYDİYSEM SUÇ
BENDE DEĞİL: Cinayet Nedenleri**

Eşini “bakımsızsın” diyerek öldürdü: İzmir’in Ödemiş ilçesinde, eşi İbrahim Tekin tarafından “bakımsız” olduğu gerekçesiyle 6 Aralık 2019 tarihinde dövülen Filiz Tekin’in 8 gün sonra beyin ölümü gerçekleşti.

Kadın dayanışması sayesinde dava sonuçlandı: duruşmalarda 29 Mayıs 2018 günü öldürülen Şule Çet’in yaşam tarzı sorgulanmıştı. “İntihar etti” denilerek dosyası kapatılmaya çalışılan Şule Çet’in katilleri 4 Aralık 2019 tarihinde 6. duruşmada karar verilerek cezalandırıldı.

Hande Buse Şeker, bir polis memuru tarafından öldürüldü. Sanık polis hakkında hazırlanan iddianamede müebbet ve 41 yıl hapis cezası istendi. İlk duruşmada sivil toplum örgütlerinin avukatlarının katılması talebi reddedildi. Aile Bakanlığı ilk kez bir trans kadın cinayeti davasına katıldı.

CHP İNSAN

SONUÇ: Asla yalnız yürümeyeceksin.

CHP İNSAN